

Številka: 631-1/2024/27

Ljubljana, 27. 3. 2024

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Informacija o nameravanem podpisu Sporazuma Artemis - predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) v zvezi z desetim odstavkom 75. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije se je seznanila z Informacijo o nameravanem podpisu Sporazuma Artemis.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Besedilo sporazuma Artemis v izvirniku v angleškem jeziku in neuradnem prevodu v slovenskem jeziku

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Tanja Permozer, vodja Slovenske vesoljske pisarne, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
/		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

/	/	/	/	/
/	/	/	/	/
SKUPAJ			/	/

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/	/	/
/	/	/	/	/
SKUPAJ			/	/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/
/	/	/
/	/	/
SKUPAJ	/	/

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

/

II. Finančne posledice za državni proračun:

/

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

/

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

/

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

<p>Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: /</p> <ul style="list-style-type: none"> – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.</p>	
<p>9. Predstavitev sodelovanja javnosti:</p>	
<p>Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:</p>	NE
<p>Gradivo ni bilo objavljeno skladno s sedmim odstavkom 9. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije. Gradivo ni predmet usklajevanja z javnostjo.</p>	
<p>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</p>	NE
<p>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</p>	NE
<p>Matjaž Han minister</p>	

INFORMACIJA O NAMERAVANEM PODPISU SPORAZUMA ARTEMIS

Sporazum Artemis (v nadaljevanju: sporazum) predstavlja multilateralni mednarodni akt in vključuje vrsto priporočil za varno in pregledno ukrepanje v zvezi z izmenjavo informacij, vzpostavitvijo varnostnih območij in črpanjem virov v okviru misij astronautov in robotov na Luno in druga nebesna telesa. Vzpostavlja okvir za sodelovanje pri civilnem raziskovanju in miroljubni uporabi Lune, Marsa in drugih planetov, kot izhaja iz Pogodbe o načelih, ki urejajo dejavnosti držav pri raziskovanju in uporabi vesolja, vključno z Luno in drugimi nebesnimi telesi (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 1/19, v nadaljevanju: Pogodba o vesolju), iz leta 1967, ki so jo podpisnice dolžne spoštovati.

Načela iz tega sporazuma so namenjena za uporabo v civilnih vesoljskih dejavnostih, ki jih izvajajo civilne vesoljske agencije vsake podpisnice. Te dejavnosti lahko potekajo na Luni, Marsu, kometih in asteroidih, vključno z njihovimi površinami in podpovršinami, pa tudi v orbiti Lune ali Marsa, v Lagrangejevih točkah za sistem Zemlja-Luna ter pri tranzitu med temi nebesnimi telesi in lokacijami. Podpisnice nameravajo načela iz sporazuma izvajati v svojih dejavnostih, tako da po potrebi sprejmejo ukrepe, kot so načrtovanje misij in pogodbeni mehanizmi s subjekti, ki delujejo v njihovem imenu. Sporazum navaja večino glavnih konvencij, ki so sklenjene v okviru Združenih narodov in predstavljajo ključen del vesoljskega prava.

Sporazum je nastal v oktobru 2020 na pobudo Združenih držav Amerike. Sporazum Artemis so tako 13. oktobra 2020 podpisali predstavniki osmih držav: Avstralija, Kanada, Italija, Japonska, Luksemburg, Združeni arabski emirati, Velika Britanija in Združene države Amerike.

Do 28. januarja 2024 je sporazum podpisalo petintrideset držav in eno ozemlje, med njimi več držav članic EU, (dodatne podpisnice so: Angola, Argentina, Bahrajn, Belgija, Brazilija, Bolgarija, Kolumbija, Češka, Ekvador, Francija, Nemčija, Grčija, Islandija, Indija, Izrael, Mehika, Nizozemska, Nova Zelandija, Nigerija, Poljska, Romunija, Ruanda, Savdska Arabija, Singapur, Južna Koreja, Španija in Ukrajina).

Sporazum ostaja odprt za podpis za nedoločen čas, saj Združene države Amerike pričakujejo, da se bo pridružilo še več držav.

Sporazum tvori pomemben sestavni del tako imenovanega programa Artemis (v nadaljevanju: program) ameriške vesoljske agencije NASA, ki vključuje tudi sodelovanje z evropsko, japonsko in kanadsko vesoljsko agencijo (ESA, JAXA in CSA) in drugimi mednarodnimi partnerji. Cilj programa je v naslednjih nekaj letih pristati z astronauti na Luni in jim omogočiti, da tam delajo in živijo dlje časa. Dolgoročno naj bi pripravili astronautske misije na Mars.

Določbe sporazuma med drugim določajo:

- da je namen sporazuma vzpostaviti skupno vizijo s praktičnim sklopom načel, smernic in najboljših praks za izboljšanje upravljanja civilnega raziskovanja in uporabe vesolja z namenom pospeševanja programa,
- da se sodelovanje pri raziskovanju in uporabi vesolja lahko izvaja z ustreznimi instrumenti, kot so memorandumi o soglasju, izvedbeni dogovori v okviru obstoječih sporazumov med vladami, dogovori med agencijami ali drugi instrumenti, pri čemer se morajo ti instrumenti sklicevati na ta sporazum in vključevati ustrezne določbe za izvajanje načel, vsebovanih v njem,
- da morajo dejavnosti sodelovanja po tem sporazumu potekati izključno v miroljubne namene in v skladu z ustreznim mednarodnim pravom,
- da so podpisnice zavezane k preglednosti pri razširjanju informacij o svojih nacionalnih politikah in načrtih za raziskovanje vesolja v skladu s svojimi nacionalnimi pravili in predpisi,
- da se podpisnice zavezujejo, da si bodo prizadevale za uporabo sedanjih standardov interoperabilnosti za vesoljsko infrastrukturo, da bodo take standarde vzpostavile, če jih še ni ali so neustrezni, in da bodo take standarde upoštevale,
- da se podpisnice zavezujejo, da bodo določile, katera od njih naj registrira ustrezen vesoljski objekt v skladu s Konvencijo o registraciji objektov, izstreljenih v vesolje,
- da se podpisnice zavezujejo k odprti izmenjavi znanstvenih podatkov,

- da podpisnice nameravajo v skladu z vzajemno razvitimi standardi in praksami ohranjati vesoljsko dediščino,
- da podpisnice poudarjajo, da je treba ekstrakcijo in uporabo vesoljskih virov, vključno s pridobivanjem s površine ali podpovršine Lune, Marsa, kometov ali asteroidov, izvajati na način, ki je v skladu s Pogodbo o vesolju in podpira varne in trajnostne vesoljske dejavnosti,
- da podpisnice priznavajo in ponovno potrjujejo svojo zavezanost Pogodbi o vesolju, vključno z določbami, ki se nanašajo na dolžno upoštevanje in škodljivo motenje,
- da podpisnice potrjujejo, da bi bilo treba pri raziskovanju in uporabi vesolja ustrezno upoštevati smernice Organizacije združenih narodov (OZN) za dolgoročno vzdržnost vesoljskih dejavnosti, ki jih je Odbor Združenih narodov za miroljubno uporabo vesolja (COPUOS) sprejel leta 2019, z ustreznimi spremembami, ki odražajo naravo dejavnosti zunaj nizkozemeljske orbite,
- da se podpisnice zavezujejo, da bodo v okviru načrtovanja misij načrtovale zmanjšanje vesoljskih odpadkov, da bodo v največji možni meri omejile pojav novih škodljivih odpadkov z dolgo življenjsko dobo ter odstranjevanje vesoljskih struktur po misiji.

Sporazum je mednarodni nepogodbeni akt iz desetega odstavka 75. člena Zakona o zunanjih zadevah. Sporazum nima finančnih posledic.

Program Artemis ponuja veliko novih priložnosti za industrijo in znanstvene raziskave v Sloveniji, pri čemer je nujno sodelovanje vseh ministrstev in aktivna podpora Veleposlaništva Republike Slovenije v Washingtonu.

Sporazum bo za Republiko Slovenijo podpisal Matevž Frangež, državni sekretar na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport.

Sporazum ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.